

SPORTIK - EEN VAKOVERSTIJGEND PROJECT IN DE PRAKTIJK

In dit artikel geven we een vervolg op het artikel 'Sportik - Wat beweegt kinderen in sport?' (LO 2, 2008). We volgen Casper, een jonge docent LO die met Sportik als vakoverstijgend project voor sportstimulering wil gaan werken. Door: Eric Swinkels

DAT IS PRECIES WAT IK ZOEK..!

Casper is een enthousiaste collega op mijn school. Het is zijn tweede jaar dat hij op onze middelbare school gymlessen geeft, voornamelijk in de onderbouw en hij gaat graag een nieuwe uitdaging aan. Als mentor van een eerste brugklas havo/vwo heeft hij gemerkt dat er nog weinig vakoverstijgende projecten worden gedaan. Binnen het onderbouwteam wordt er wel over gesproken, maar concrete ideeën heeft hij nog niet gehoord. In de sectie bewegingsonderwijs heeft hij wel eens gevraagd hoe anderen het regelen van bewegen aanpakken.

Casper heeft over het project Sportik gelezen en de poster van Station Urbantime ontvangen bij het vakblad LO. Op de website www.schooltv.nl/sportik vindt hij de aankondiging dat de eerste uitzendingen van de dramaserie Station Urbantime, waarin de ideeën van het project worden uitgedragen door een stel jongeren, die een internet-sport-studio beginnen vanuit een zolderetage worden uitgezonden. De uitzendingen beginnen op vrijdag 7 maart tijdens het Schooltv-weekjournaal. Dat komt goed uit realiseert hij zich meteen, want dan heeft hij een mentoruur. Om 11.00 uur begint het journaal en de dramaserie duurt maar 3,5 minuten. Misschien dat hij al dit schooljaar kan beginnen met het project. Casper is benieuwd wat hij met het verhaal kan doen met zijn leerlingen. Op de Sportik-website staat dat het project is ontwikkeld om sportstimulering onder de aandacht te brengen en dat de doelgroep 10 tot 14 jarigen betreft met het accent op de beleving van sport. Mooi, want dat is precies wat hij zoekt.

Casper besluit gewoon met zijn mentorklas wekelijks te gaan kijken naar de soap. Als hij toch uitzendingen mist, dan zijn er, zo leest hij op de site, blokuitzendingen op ned3/z@pp waarin meerdere afleveringen achter elkaar worden getoond. Op de website ziet hij dat er ook lesblokken zijn met te downloaden lesmateriaal:

- een sportik-logboek, met vragen als 'Waarom sport ik?' en 'Welke Sport tik heb ik?'
- extra (vakoverstijgende) opdrachten ter ondersteuning van het sportontwikkelplan om een toernooi met eigen spelen en regels te spelen
- beeldbankclips met voorbeelden van de spelen die in de docentenhandleiding Sportik worden beschreven
- een sportfolio, een uitwisselmedium waarop leerlingen beelden van hun eigen sporten en spectaculaire bewegingen kunnen delen met anderen, vergelijkbaar met wat de jongeren van Station Urbantime doen op hun website
- een sportdossier, een werkboek waarmee je als leerling een beeld krijgt van je sportgedrag.

Genoeg dus om mee te beginnen. Allereerst de dramaserie aanstaande vrijdag. Casper besluit zijn klas gewoon naar de uitzending te laten kijken. Vanuit het PO waren ze dat vast al wel gewend. Hopelijk spreekt de serie hen aan en kan het een mooi begin zijn.

Het is vrijdag. Tijdens LO begint Casper met het spelen van verschillende tikspelen, maar wel anders dan de tikspelen die in de Sportik handleiding besproken worden. De leerlingen

zijn enthousiast dat ze eindelijk weer eens een tikspel doen. Hij had het zo lang al niet meer met zijn klas gespeeld, realiseerde Casper zich. Enfin, ze zijn enthousiast. Ze kijken allemaal en zijn verrast door de jongeren van Station Urbantime. 'Wat een vette scheids, die Franken'. 'Ach, hij zag niets', hoort Casper een ander reageren. Ze zijn duidelijk begaan met de spelers uit de dramaserie.

Direct na de beelden doet Casper de tv uit. Ooooh, jammer roept de klas. Als het weer stil is vraagt Casper nog enkele dingen over de dramaserie en vraagt de klas of ze zin hebben in een experiment... Het blijft even stil, maar dan is iedereen het er over eens. Als ze iedere week maar wel even het weekjournaal mogen kijken, dan gaan ze het verdere mentoruur aan de slag met het project.

De keuze tussen clubsporten of tikspelen was voor Casper niet moeilijk. Ondanks zijn voorkeur voor clubsporten is deze groep helemaal in de ban geraakt van tikspelen. In de docenthandleiding zijn de tikspelen zodanig uitgewerkt dat ze te gebruiken zijn voor en door leerlingen. Hij maakt samen met de leerlingen een planning wanneer ze wat gaan doen. Eén gymles in de week voor de tikspelen en een mentoruur erna om naar Station Urbantime te kijken en er vragen over in hun sportik-logboek bij te laten houden. De helft van dat uur werken leerlingen in groepen aan hun sportontwikkelplan. De opdracht is een eigen spel te bedenken met eigen regels, gebaseerd op de verschillende tikspelen die ze gaan doen in de lessen. De spelregels moeten zodanig zijn dat iedereen mee kan doen. Dit levert al snel een boeiende discussie op, want die te

bedenken en te verwoorden is niet eenvoudig. De suggestie om Engelse termen te gebruiken bij die nieuwe regels brengt ze spontaan op het idee om het aan hun Engels docente te vragen. In de daaropvolgende pauze gaat Casper maar eens naast haar zitten. Ook zij blijkt enthousiast en ze heeft de klas al de opdracht gegeven, dat iedereen van zijn/haar eigen sport alle Engelse termen moet opschrijven. Ze fluistert me in dat die er veel zijn. De verengelsing van onze taal is onontkoombaar, alleen beseffen we het vaak zelf niet.

ANDERE VAKKEN SLUITEN AAN IN HET PELETON

Casper besluit op de teamvergadering de knuppel in het hoenderhok te gooien en doet verslag aan de collega's van zijn team waar hij met deze klas aan is begonnen. Zijn collega Engels valt hem snel bij dat de groep ineens zo gemotiveerd is geworden. Ho ho, dit is nog maar de eerste les, oppert Casper nog. Collega Mark, die geschiedenis geeft, vraagt aan Casper of ze niet iets met de naderende Olympische Spelen doen bij gym, want daar wilde hij met de klas aandacht aan besteden. Casper legt uit wat de thema's bij Sportik en de dramaserie Station Urbantime zijn: meedoen, presteren, gezondheid en regelen en dat er inderdaad een link met de Olympische Spelen in het project zit. Zijn tikspelen sluiten aan bij meedoen en regelen. Presteren ook wel maar meer in de zin dat iedereen probeert het tikspel te winnen of de ander te slim af te zijn. Presteren in absolute zin van topsport en deelnemen aan de Olympische Spelen was nog niet iets waar Casper aan had gedacht. De collega's van natuurverkenning, de benaming voor de vakken natuurkunde, biologie en scheikunde in de onderbouw, zijn eigenlijk ook enthousiast. Zij gaan toch de komende periodes aan de slag met voeding ('dat doen ze bij mij ook' zegt Renée die verzorging geeft), transport en kracht. Dat kan makkelijk vertaald worden naar Olympische prestaties en limieten die gehaald moeten worden. De teamleidster Rita hoort de discussie die ontstaan is aan en probeert de regie weer in eigen hand te nemen. Ze vat samen dat het om mooie ideeën gaat waar met veel enthousiasme een start wordt gemaakt. Ze stelt voor dat drie tot vier docenten deze ideeën gaan uitwerken (LO, GS, NV en EN), zodat het team in het volgende schooljaar een vakoverstijgend Sportik-project kan gaan doen. Het team heeft dan ook de tijd om de dramaserie eerst zelf te zien, het beschikbare materiaal op de website door te nemen zodat iedereen goed voorbereid is. Casper kan dus doorgaan waar hij in zijn enthousiasme een begin mee heeft gemaakt. Gelukkig. Even had hij het idee dat het uitgesteld zou worden naar volgend schooljaar. De rest wordt eerst even geïnventariseerd door het viertal. Er wordt afgesproken dat het viertal voorstellen doet en dat in de volgende teamvergadering wordt besloten wat ze als team precies gaan doen, welke vakken meedoen en of het project beperkt blijft tot deze ene mentorklas van Casper of dat het wordt uitgebreid naar andere eerste klassen.

Als Casper een week later weer met zijn klas bij elkaar zit reageert de klas enthousiast als ze hoort dat de andere docenten ook meedoen. Ze kijken samen naar de tweede aflevering van

Station Urbantime. Het is duidelijk dat de soap aanslaat bij de leerlingen want ze gaan daarna direct aan de slag. Kijk op www.schooltv.nl/sportik_docent voor meer informatie

De onderstaande Informatie is daarop te zien

Schooltype: primair en voortgezet onderwijs

Niveau: groep 7 - klas 2

Vak: Sport en gezondheid

In de aanloop naar de Olympische Spelen die op 8-8-2008 in Beijing van start gaan, presenteert Schooltv een project over sport. In Sportik staat de beleving van sport centraal. Bewegen en sporten is voor opgroeiende jongeren van groot belang. Kinderen worden er gezonder van, ontwikkelen zich als persoon en vormen hun identiteit. Sportik laat kinderen nadenken over hun favoriete sport en de manier waarop zij die willen beoefenen. Sport en bewegen is belangrijk voor kinderen. Dit project maakt duidelijk wat kinderen zelf met sport hebben en hoe het hun leven kan verrijken. In alle gevallen is enthousiasme, het feit hoeveel plezier ze aan hun sport beleven, een hoofdboodschap.

Let op

- Blokuitzendingen (drie afleveringen van 15 minuten) zijn op vrijdag 31 maart, 9 mei 2008 en 27 juni 2008, om 10.30-11.45 uur op Ned. 3/Z@pp.*
 - Begin juni besteden de Schooltv-magazines (Schooltv-weekjournaal, Nieuws uit de Natuur, Huisje Boompje Beestje en Koekeloere) aandacht aan sport. Een uitgelezen kans voor een schoolbreed project over sportstimulering!*
 - De Sportik-dramareeks in het Schooltv-weekjournaal is wekelijks te zien vanaf 7 maart tot 13 juni 2008 (afleveringen duren 3,5 minuten). Let op: aflevering 25 van het Schooltv-weekjournaal wordt niet op tv, alleen op internet uitgezonden.*
- Deze aflevering is online te zien vanaf 25 april.*

Wordt vervolgd.

Correspondentie: e.swinkels@slo.nl